

عنوان مقاله:

آسیب‌شناسی مهندسی مالی اسلامی رایج در راستای طراحی نظام مالی اسلامی

محل انتشار:

دوفصلنامه جستارهای اقتصادی، دوره 17، شماره 33 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

احمدرضا صفا - دانشجوی دکتری دانشگاه عدالت

غلامعلی معصومی نیا - هیات علمی دانشگاه خوارزمی

خلاصه مقاله:

مهندسی مالی رایج مجموعه علوم یا فنونی است که به دنبال پیدا کردن روش‌های نوین و مؤثر برای تأمین بهینه مالی، در قالب مبانی، اهداف و چارچوب‌های نهادی حاکم بر اقتصاد لیبرال است. مسئله اصلی این است که آیا می‌توان با شبیه‌سازی به راهبردها و الگوهای سازگار با اهداف نظام مالی اسلامی دست یافت؟ در این مقاله برای رسیدن به پاسخ ابتدا به بیان سیر تاریخی و تحلیل رویکردهای مالی اسلامی پرداخته شد. رویکرد غالب مالی اسلامی رایج روش انفعالی (تطبیق، شبیه‌سازی و تصحیح) است که نقطه مشترک آن تأکید بر بازسازی دستاوردهای نهایی‌گرایی در اقتصاد مالی رایج است. پژوهش‌ها در این سطح با در خدمت‌گیری دستگاه فقه، فاقد روش‌شناسی خاص برای دستیابی به اهداف مالی اسلامی هستند. در بررسی انجام شده افزون بر مشکل عدم وحدت نظر در موضوعات مالی، رویکرد انفعالی با آسیب‌های عدم وحدت نظر، تطبیق‌دهندگی، استفاده گسترده از حیل، پیچیده‌سازی و ناهمخوانی با اهداف همراه است که در مجموع موجب بی‌خاصیت‌نمایی ضوابط قراردادهای و وجود فلسفه تحریم ربا و سایر ضوابط مسلم در باب معاملات شده است. این رویکرد به طعن مخالفان و عدم تمایز واقعی نظام مالی ابداعی با رایج منجر شد. پیشنهاد می‌شود در گام نخست با رویکرد نظام‌ساز و اندیشه اعتدال فقه، به کشف ضابطه‌های اقتصاد مالی از منافع فقه و اخلاق پرداخت و در چارچوب آن و متناسب با اهداف ساختار نظام مالی اسلامی در جهت رفع نیازهای مالی واقعی طراحی شود.

کلمات کلیدی:

نظام مالی، مهندسی مالی اسلامی، اهداف نظام مالی اسلام، اسلامی‌سازی، حیل ربا، روش‌شناسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1177850>

